

بنام خدا

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مرکز مدیریت بیماریهای واگیردار / اداره کنترل مالاریا

برنامه حذف مالاریا

چک لیست استاندارد بازدید حمایتی (OTSS) آزمایشگاههای مالاریا

۱- اطلاعات عمومی/مدیریت/سازماندهی آزمایشگاه

- نام آزمایشگاه: ..... شهرستان..... دانشگاه علوم پزشکی: .....
- نوع آزمایشگاه: مرکز ب د شهری مرکز ب دروستایی میز پاسیو بیمارستان سایر .....
- تاریخ بازدید: ..... تلفن تماس آزمایشگاه: ..... کد آزمایشگاه: .....
- ایمیل میکروسکوپیست ارشد: .....
- نام و نام خانوادگی میکروسکوپیست مصاحبه شونده: .....
- نام و نام خانوادگی مسئول آزمایشگاه: .....

نام و نام خانوادگی میکروسکوپیست	سابقه کار در آزمایشگاه (سال)	مدرک تحصیلی و میزان تحصیلات	تاریخ آخرین معاینه چشم	آخرین دوره آموزشی میکروسکوپی مالاریا که میکروسکوپیست در آن شرکت نمده است		
				تاریخ (ماه و سال)	مدت (روز)	نوع دوره آموزشی (بازآموزی / NCA / ECA)

توجه: توصیه می شود که از نتایج بازدید، از جمله نمونه های خوب و بد، کمبودها و یا عدم انطباق با استانداردها عکس تهیه شود. از این عکس ها می توان برای مقایسه وضعیت آزمایشگاه در آینده استفاده نمود.

۲ - مستندات

ملاحظات	خیر	بلی	موارد بازدید شده
اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)			
.....	اگر موجود است		آیا فرم های درخواست آزمایش مالاریا در دسترس است؟
.....	اگر بیماران مستقیماً به آزمایشگاه مراجعه می کنند		آیا مشخصات بیماران بطور خوانا در دفتر مربوطه ثبت شده است؟
.....			آیا نتایج آزمایشات بطور صحیح و خوانا در دفاتر و فرمهای مربوطه ثبت شده است؟
.....	- برای تمام فعالیتها - بر اساس SOP های WHO		آیا SOP های تأیید شده در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا راهنمای تشخیص میکروسکوپی مالاریا در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا کتاب استانداردهای تشخیص میکروسکوپی مالاریا در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا Bench aids تشخیص میکروسکوپی مالاریا در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا چک لیستهای تکمیل شده کنترل کیفیت داخلی مربوط به شش ماه گذشته و مستندات اقدامات اصلاحی مربوطه در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا لاگ بوک تعمیر و نگهداری میکروسکوپ در آزمایشگاه موجود است؟

۳ - فرایندها

ملاحظات	خیر	بلی	تهیه گسترش خون
اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)			
.....			آیا SOP تهیه گسترشهای خون در آزمایشگاه موجود است؟
.....			آیا گسترشهای ضخیم و نازک بر روی یک لام تهیه می شود؟
.....			آیا گسترشهای خون برچسب مناسب دارند؟
.....	مستندات مربوطه مشاهده شود		آیا کیفیت گسترشهای خون توسط کارکنان آزمایشگاه پایش شده است؟

.....				آیا لامهای رنگ نشده از آسیب حشرات و فیکسه شدن خودبخود محافظت می شوند؟
اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)	ملاحظات	خیر	بلی	رنگ آمیزی گسترش خون
.....				آیا SOP رنگ آمیزی گسترش خون در آزمایشگاه موجود است؟
.....				آیا توصیه فرایند آماده سازی محلولها بر اساس توصیه شرکت سازنده است؟
.....				کنترل کیفیت داخلی حین رنگ آمیزی به طور منظم با لامهای مثبت و منفی شناخته شده انجام می شود؟
.....				از چه روش رنگ آمیزی استفاده می شود؟ گیمسا؟ سایر؟
.....				pH آب مقطر مورد استفاده برای رفیق کردن رنگ گیمسا 7.2 ± 0.1 است؟
.....				آیا برای رنگ آمیزی لامها از رنگی که بتازگی تهیه شده (حداکثر ۴ ساعت قبل) استفاده می شود؟

اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)	ملاحظات	خیر	بلی	بررسی گسترش خون
.....				آیا SOP نحوه بررسی/آزمایش گسترشهای خون در آزمایشگاه موجود است؟
.....				آیا میکروسکوپیست به طور روتین موارد زیر را گزارش می کند؟ - وجود یا عدم وجود انگل - نوع انگل - نتیجه شمارش انگل / μl
.....				آیا حجم کار میکروسکوپیست به وی اجازه می دهد که حداقل ۱۰ دقیقه برای تشخیص هر لام وقت صرف کند؟
.....				آیا لامهای مشاهده شده بر اساس SOP مربوطه) بایگانی شده اند؟
.....				میانگین تعداد لام مشاهده شده در هر ماه در یکسال گذشته؟
.....	به ازای هر میکروسکوپیست			میانگین تعداد لام مشاهده شده در هر روز در یک ماه گذشته؟
.....	به ازای هر میکروسکوپیست			تعداد لام کراس چک شده بطور روتین توسط سطوح بالاتر در سه ماه گذشته؟
.....	به تفکیک هر ماه			مستندات فیدبک های دریافتی از سطوح بالا در مورد نتایج کراس چک در آزمایشگاه موجود است؟

۶- تضمین کیفیت

مورد بررسی شده	بلی	خیر	ملاحظات	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)
بطور کلی آیا آزمایشگاه مطابق با معیارهای کشوری QA و QC اداره می شود؟			مستندات ضمیمه شود	.....
آیا یک پروتکل رسمی برای تجزیه و تحلیل نتایج کنترل کیفیت داخلی و انجام اقدامات اصلاحی در صورت رضایت بخش نبودن نتایج به دست آمده وجود دارد؟			مستندات ضمیمه شود	.....
آیا آزمایشگاه با میکروسکوپیست به طور منظم در طرح آزمون مهارت (PT) کشوری یا منطقه ای و یا شکل دیگری از QA خارجی شرکت می کند؟			مستندات ضمیمه شود	.....
آیا عملکرد آزمایشگاه و یا میکروسکوپیست در طرح آزمون مهارت (PT) یا اشکال دیگر ارزیابی کیفیت خارجی رضایت بخش بوده است؟			مستندات ضمیمه شود	.....
آیا آزمایشگاه دارای یک رویه برای رسیدگی به عملکرد ضعیف در آزمون مهارت و یا اشکال دیگر ارزیابی کیفیت خارجی می باشد؟			مستندات ضمیمه شود	.....

۷- محیط آزمایشگاه

مورد بررسی شده	بلی	خیر	ملاحظات	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)
وجود فضای کافی برای صندلی ها / نیمکت ها				.....
وجود فضای کافی برای سینک، شستشو و رنگ آمیزی				.....
دسترسی به آب لوله کشی				.....
دسترسی به نور طبیعی				.....
دسترسی به منبع انرژی				.....
وجود سیستم تهویه				.....
وجود فضای ذخیره سازی برای لوازم و مواد				.....
وجود فضا جهت بایگانی لامهای آزمایش شده				.....
وجود فضا جهت بایگانی نتایج آزمایشات و مکاتبات اداری				.....

۸- ایمنی زیستی در آزمایشگاه

مورد بررسی شده	بلی	خیر	ملاحظات	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)
وجود تجهیزات حفاظت شخصی از جمله روپوش آزمایشگاهی، دستکش و عینک ایمنی در آزمایشگاه؟				.....
کارکنان آزمایشگاه هنگام جمع آوری و کار با نمونه روپوش به تن دارند؟				.....
امکانات شستن دست با صابون (یا شوینده مناسب) در آزمایشگاه وجود دارد				.....
جریان برق مناسب است؟				.....
وضعیت دفع مواد زاید	بلی	خیر	ملاحظات	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)
ظرف مخصوص دفع زباله های خشک موجود است؟				.....
ظرف مخصوص دفع مواد زاید عفونی در آزمایشگاه موجود است؟				.....
ظرف مخصوص دفع مواد زاید نوک تیز و لامهای بدون استفاده در آزمایشگاه موجود است؟				.....
دفع مواد زاید عفونی بر اساس دستورالعمل انجام می شود؟				.....

۹- تجهیزات، منابع، معرفیها

میکروسکوپ	بلی	خیر	ملاحظات	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح نقیصه یا رفع کمبود)
وجود میکروسکوپ دو چشمی با با عدسی 100 × ؟				.....
وجود لامپ میکروسکوپ دارای قدرت کافی؟				.....
آیا لامپ های میکروسکوپ یدکی در دسترس هستند؟				.....
آیا گسترشهای خون را می توان با عدسی 100 x بوضوح مشاهده کرد؟				.....
آیا صفحه متحرک میکروسکوپ سالم است؟				.....
آیا میکروسکوپ بر روی یک میز ثابت و دور از محل رنگ آمیزی و دستگاههای تولیدکننده ارتعاش، مانند سانتریفیوژ، قرار دارد؟				.....

.....				آیا میکروسکوپ به طور منظم سرویس می شود؟
.....				آیا میکروسکوپ پس از استفاده تمیز و با یک پوشش مناسب محافظت می شود؟

اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح تقیصه یا رفع کمبود)	ملاحظات	خیر	بلی	لام میکروسکوپ
.....				آیا کیفیت لامها خوب است و قبل از استفاده به طور کامل تمیز می شوند؟
.....				آیا لامهای استفاده شده دوباره مورد استفاده قرار می گیرند؟
.....				آیا سطح لامها عاری از خراشیدگی است؟
.....				آیا لامها عاری از آلودگی قارچی هستند؟
.....				آیا در مناطق با رطوبت بالا، لامها در برابر آلودگی های قارچی محافظت می شوند؟

اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح تقیصه یا رفع کمبود)	ملاحظات	خیر	بلی	مواد رنگ آمیزی
.....				آیا همه مواد رنگ آمیزی مورد نیاز در دسترس هستند؟
.....				آیا همه مواد رنگ آمیزی دارای تاریخ مصرف پایان نیافته هستند؟
.....				آیا محلولهای رنگ آمیزی مطابق با توصیه های سازنده ذخیره شده اند؟
.....				آیا SOP های آماده سازی محلولهای رنگ آمیزی در دسترس هستند؟
.....				آیا کنترل کیفیت داخلی برای هر سری/ Bach از محلولهای رنگ آمیزی و رنگهای آماده مصرف تجاری انجام می شود؟
.....				آیا رنگ های تجاری عاری از رسوب بیش از حد هستند؟
.....				آیا محلولهای رنگ آمیزی بعد از هر بار استفاده تا موعد مصرف بعدی بخوبی بسته بندی می شوند؟
.....				آیا رنگ استفاده نشده مجدداً به داخل بطری حاوی رنگ اصلی برگردانده می شود؟

توضیحات	تعداد/ مقدار	ملزومات <u>غیر مصرفی</u> موجود در آزمایشگاه	توضیحات	تعداد/ مقدار	ملزومات <u>مصرفی</u> موجود در آزمایشگاه
		سینک پرتابل رنگ آمیزی			دستکش لاتکس، یکبار مصرف
		تایمر زنگ دار سالم			گزیلول
		رک پلاستیکی برای خشک کردن اسلایدها، عمودی			پنبه هیدروفیل
		بطری شیشه ای / پلاستیکی، قهوه ای، در پیچ			لانست، یکبار مصرف، استریل، نوع استاندارد
		جعبه لام ۵ عددی			محفظه اشیای تیز
		جعبه لام، برای ۱۰۰ لام			سرنگ ، یکبار مصرف ۵ میلی لیتر
		بشر، مدرج، شیشه ای، ۱۰۰ میلی لیتری			لام ، ۷۶ میلیمتر × ۲۶ میلی متر، با ضخامت ۱ تا ۱،۲ میلی متر
		بشر، شیشه ای، پیرکس ۵۰۰ میلی لیتری			کاغذ فیلتر ، مناسب برای جمع اوری نمونه جهت PCR
		قیف شیشه ای یا پلاستیکی			لنز پاک کن ، کاغذی
		نوار pH متر			پی پت پاستور، مدرج، پلاستیکی
		فیلتر آبی شیشه ای یدکی			دترجنت / انواع شوینده
		فرم ثبت شمارش انگل			آب مقطر خنثی (PH 7.2)
		ماشین حساب متوسط			بتادین
		سشوار			روغن ایمرسیون
		سینی رنگ آمیزی			اتانول
		پوستر رنگی انگلها ی مالاریا (اطلس)			متانول
		دفتر پاسیو (در صورت ضرورت)			قرص بافر، pH ۷،۲، برای یک لیتر آب
		دفتر لامهای رسیده			نوار PH متر
		دفتر کارکرد روزانه			رنگ گیمسا
		فرم گزارش ماهیانه آزمایشگاه			صابون (ترجیحا مایع)
		فرم مشخصات انگلدار			مواد ضد عفونی سطح و کف آزمایشگاه
		کپسول اطفاء حریق	اقدامات اصلاحی انجام شده (در حد رضایت بازدیدکننده از روند اصلاح تقیصه یا رفع کمبود):		
		لوله آزمایشگاه با حجم ۴-۵ سی سی حاوی EDTA			

		گارو	.....
		شیشه قطره چکان مخصوص روغن-الکل متانول	....
		ظرف شیشه ای قطره چکان مخصوص رنگ گیمسا	....
		مداد HB مشکی	.....
		جعبه لام آموزشی از پلاسمودایومهای رایج	
		راهنمای کشوری درمان مالاریا	

۱۰- جزئیات آموزش ها و بازخوراند های ارائه شده به میکروسکوپیستها :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

۱۱- مرور نتایج بازدید حمایتی قبلی:

.....
.....
.....
.....
.....

۱۲- یافته ها و توصیه های کلی بازدید کننده:

.....
.....
.....
.....
.....

نام و نام خانوادگی بازدید کننده : .....

سمت .....

امضاء

تاریخ بازدید: .....